Mesec februar je mesec kulture. V tem času namenjamo posebno pozornost življenju in delu največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna. Po celi Zgornjesavinjski dolini so potekale različne proslave in prireditve v sklopu meseca kulture. Na naši šoli je bila tako 7. februarja proslava z naslovom To je moja pisava. Nihče drug nima take.

Kljub temu da je februar tudi najkrajši mesec v letu, se je veliko dogajalo. Devetošolci so lahko 14. in 15. februarja obiskali srednje šole, ki bodo prav kmalu postale njihov drugi dom. Osmošolci pa smo imeli konec meseca zelo zanimiv naravoslovni dan Astronomija. Mesecu pa so dale piko na i težko pričakovane zimske počitnice.

Zala Paulina Brišnik

Dogajalo se je …

PODROČNO TEKMOVANJE V SMUČANJU

Na Golteh je bilo 5. 2. 2020 področno tekmovanje v veleslalomu in deskanju. Tam so tekmovale osnovne šole koroške, šaleške in savinjske regije.
Našo šolo smo zastopali učenci od 6. do 9. razreda: Nina Napotnik, Hana Železnik, Tjaša Veber, Gašper Žerdoner, Žan Finkšt, Tin Firm, Tim Cecelja in Jaka Kranjc.

Tekma je potekala na progi Blatnik, ki je bila zelo ledena. Z učiteljico Katjo Štiftar smo si progo dobro ogledali, nato pa je ob desetih sledil start tekmovanja.
Nina in Žan sta med kategoriziranimi učenci zasedla 2. mesto, Tim pa je med deskarji zasedel 1. mesto. Ekipno je naša šola zasedla 4. mesto.

Na Golteh smo se imeli lepo, ker je bilo sončno vreme in prijetno vzdušje.

Jaka Kranjc, 6. a

V petek, 7. 2. 2020, smo imeli proslavo ob kulturnem prazniku, ki smo jo poimenovali *To je moja pisava. Nihče drug nima take*. Vsi učenci smo se zbrali v športni dvorani. Proslava je bila zanimiva in poučna, saj je bila tema proslave *pisava.* Nastopali so učenci od 1. do 9. razreda, ki so plesali, recitirali in peli. Med nastopajočimi smo bili tudi člani dramskega krožka. Mladinski pevski zbor je zaključil proslavo s pesmijo Ne bodi kot drugi.
Na koncu proslave so tisti, ki so uspešno opravili izobraževanje za vrstniške mediatorje, prejeli pohvale.

Ker sem pred tako velikim občinstvom kot povezovalka nastopala prvič, sem imela malo treme, a sem z užitkom nastopila pred vsemi. Občutek je bil krasen.

Julija Vrečar, 6. b

Zanima me …

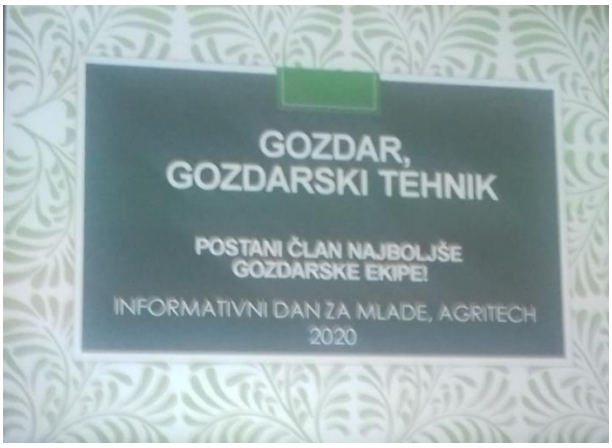

INFORMATIVNI DAN NA SEJMU AGRITECH

Konec januarja je na celjskem sejmišču potekal sejem kmetijske in gozdarske mehanizacije - AGRITECH. V sklopu tega sejma so v tem letu organizatorji želeli ponuditi bogat spremljevalni program s predavanji in svetovanji.

Eden od teh programov je bil informativni dan za srednješolske programe v gozdarski in kmetijski panogi. Na njem je potekala predstavitev srednješolskih in višješolskih programov. Sedaj počasi že razmišljam, katero šolo oziroma poklic bom izbral po končani osnovni šoli. Pri tem mi pomagajo moji starši, zelo veliko informacij pa dobimo v šoli pri naši svetovalni delavki in učiteljih. Ti so tisti, ki nas vsa leta osnovnošolskega izobraževanja spremljajo in prepoznavajo naša močna področja, naše interese in nas na osnovi tega usmerjajo.
Eden od udeležencev informativnega dneva predstavitve poklicev na sejmu Agritech sem bil letos tudi jaz. Iskreno sem se razveselil tega in se zahvaljujem učiteljem, da so mi dali to priložnost.

Predstavitve posameznih programov se je udeležilo veliko šol, ki so predstavile svoje poklicne, srednješolske in višješolske programe. Z zanimanjem sem prisluhnil vsem.
Na informativnem dnevu je bil velik poudarek predvsem na tem, da na področju gozdarske in kmetijske panoge uvajajo nove pristope in posodabljajo tehnologijo (robotika). Povedano nam je bilo, da bodo za prihajajoče generacije še bolj pomembni inovativnost, znanje ter ne nazadnje tudi pogum, da sodobnost in drugačen pogled prenesejo v prakso.

Prav tako pomembno plat pa predstavlja nova kmetijska mehanizacija, ki je bila predstavljena na sejmu. Nova tehnologija je še posebej pomembna zaradi varnosti in okoljskega vidika. Številne analize in študije dokazujejo, da je kmetijstvo odgovorno za velik delež emisij toplogrednih plinov. Tehnološke in procesne inovacije v kmetijstvu in gozdarstvu so zato nujne. Letni dvig temperature in sprememba količine padavin v kombinaciji z večjimi naravnimi katastrofami so dober pokazatelj, da se podnebje spreminja. Posledično se bo moral spremeniti tudi način našega dela in kmetovanja.

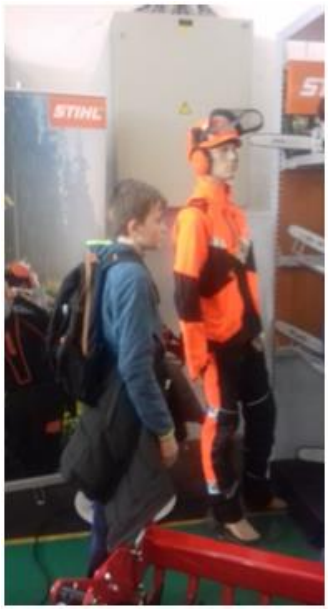

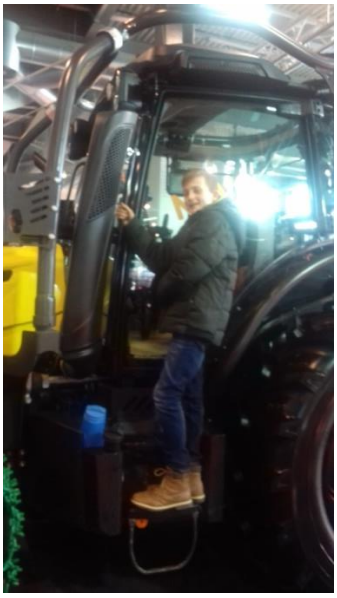

Na predstavitvi sem spoznal, da je gozdarstvo primerna izbira za tiste, ki želijo pridobiti celovito in kompleksno izobrazbo, ki vključuje znanja s področja ekologije, biologije, tehnologije, ekonomike in drugih strokovnih področij.
Poleg tega različna delovna mesta znotraj gozdarstva zaposlenim nudijo pestro paleto različnih delovnih okolij in nalog, ki so lahko vezane na terensko delo v gozdu, na visokotehnološko obdelavo podatkov v pisarni ali pa na delo z lastniki gozdov in drugimi, ki delujejo v gozdnem prostoru.
Gozdarski poklic danes največkrat združuje naštete vidike na enem delovnem mestu, za ambicioznejše pa obstaja veliko možnosti za sodelovanje v znanstveno-raziskovalnih in mednarodnih projektih. Predvsem pa predstavlja delo v atraktivnem okolju, saj je gozd še vedno najlepša pisarna, ki si jo lahko kdo zamisli.

Po uradni predstavitvi sem se osebno lahko pogovarjal s posameznimi predstavniki šol in profesorji ter pridobil še dodatne informacije.
Skupaj s starši sem si ogledal tudi sejem sodobne tehnološke opreme in zaščitnih sredstev.
Ponovno sem spoznal, da je to področje, ki me zelo zanima in veseli. Upam, da bo to nekoč moj poklic, ki ga bom rad in z veseljem opravljal.

Matevž Kovač, 8. a

OBISK 14. LICITACIJE VREDNEJŠEGA LESA – 2020

Moja brata in jaz v prostem času zelo radi pomagamo pri različnih delih doma in tudi v gozdu. Najraje sem v naravi, v gozdu, kjer spoznavam njegove lepote. Starejši kot sem, bolj spoznavam, da je zelo pomembno ustrezno gospodarjenje in ravnanje z naravnimi bogastvi.
Moja velika in iskrena želja je bila, da bi si lahko ogledal enega od načinov prodaje lesa – licitacijo lesa. Ta želja se mi je uresničila, ko sem 19. februarja skupaj z očetom in bratoma obiskal 14. licitacijo vrednejšega lesa v Podgorju pri Slovenj Gradcu.

Licitacijo lesa pripravljajo Društvo lastnikov gozdov Mislinjske doline, Zveza lastnikov gozdov Slovenije in Zavod za gozdove Slovenije. Dovoz hlodovine je potekal v januarju, ogled za kupce pa od 25. januarja do 4. februarja.
Licitacije vrednega lesa so v tujini in pri nas uveljavljen način prodaje lesa. Na dražbi lesa se lahko prodaja les različnih drevesnih vrst. Pomembno je samo, da je izjemne kakovosti. Pogosto rastejo drevesa z izjemno kakovostnim lesom izven gozda, kjer imajo boljše pogoje za rast. Takšen les lahko pridobimo v gozdu ali pa tudi na domačem dvorišču, travniku ali sadovnjaku. Na dražbah se ne prodaja le les gozdnih drevesnih vrst, temveč tudi domačih, kot so slive, jablane in hruške.

Podatki kažejo, da na dražbi najvišje cene dosegajo gorski javor, oreh, veliki jesen, sliva, gorski brest, hrast in češnja
Na njih je mogoče doseči zelo visoke cene in en izjemen hlod lahko lastniku prinese več denarja, kot ves drugi les, ki ga je posekal v sklopu sečnje.
Na letošnjo licitacijo so lastniki gozdov pripeljali rekordno količino hlodovine. Dosežena cena najdražjih hlodov pa je bila prav tako rekordna. Kar dva hloda gorskega javorja sta bila namreč prodana po ceni, ki je višja od 29.000 evrov.

Na licitaciji so sodelovali številni kupci, predvsem iz Italije, Kitajske in tudi Japonske.
Kupec najdražjega hloda prihaja iz Nemčije, drugega najdražjega, ki ga je domačin iz Podgorja pri Slovenj Gradcu posekal na Pohorju, pa iz Italije. Več kot polovica lesa gre v tujino, največji kupec pa je s Kitajske.
Z obiskom in ogledom licitacije sem se veliko naučil. Na enem mestu lahko vidiš zelo redke vrste lesa. Ponovno sem spoznal, kako veliko bogastvo nam ponuja narava. Ljudje vse prepogosto to jemljemo kot samoumevno in ne spoštujemo dovolj naravnih danosti. To sem nam v veliki meri s spremembo podnebnih razmer že zelo maščuje. Bolj bi se morali tudi zavedati pomena bogastva slovenskih gozdov.
V sklopu licitacije je bila razstavljena tudi gozdarska zaščitna oprema, ki sem si jo tudi z zanimanjem ogledal.

Spoznal sem tudi, da me to področje zares veseli in zanima. Mogoče bo to v prihodnosti moj poklic.

Matic Kovač, 6. a

Podnebne spremembe

SE TO RES DOGAJA?

Podnebne spremembe so nekaterim ljudem že nekaj samoumevnega, saj o tej temi množično poročajo v medijih. A prav gotovo ni tako. Podnebne spremembe so problem za ljudi in naravo. Vsi vemo, da za to niso krive živali ali rastline, ampak človek. Zagotovo je na svetu veliko ljudi, ki jim ni vseeno za naš planet, se pa najde tudi tak, ki mu niti malo ni mar za Zemljo. Verjetno planet, na katerem živimo, še vedno upa, da enkrat ne bo več onesnažen. Tudi jaz si želim, da bi se to res zgodilo.

Veliko načinov je, kako bi pomagali naravi. Meni najbolj poznan je, da bi zmanjšali uporabo fosilnih goriv. Za to ljudje slišijo vsak dan, pa nekateri to še vedo ignorirajo. Kot pomemben podatek naj tu omenim, da je bencin največji onesnaževalec okolja. Vsi vemo, da obstaja veliko načinov, s katerimi bi zmanjšali njegovo uporabo. V večjih mestih že uporabljajo električne avtomobile in električna kolesa.

Z uporabo fosilnih goriv pa ne škodujemo samo sebi, ampak tudi drugim živim bitjem. Tudi pretirana uporaba plastike je problem. Plastika je bila pred leti zelo dober izum, a kaj, ko se je uporabljala v napačne namene. Govorim namreč o plastičnem priboru, plastičnih krožnikih, pa seveda, vrečkah. K manjši uporabi plastike so opozarjali že nekaj let, a da gre za res hud problem, smo opazili šele zdaj. Žalostna sem, ko se ozrem po obali in vidim plastiko. Pomislim na ptice, ki zaradi plavajočih vrečk, ki se jim ovijejo okoli peruti, ne morejo leteti. Seveda pa pretirana uporaba plastike vpliva tudi na globalno segrevanje. Kdo ve, morda je prav to vplivalo na odlom velike ledene plošče, polne cesarskih pingvinov? Zagotovo so ogrožene tudi živalske vrste. Kar šest od osmih medvedjih vrst je ogroženih. To se mi ne zdi normalno in tako rada bi ohranile vse te zanimive živalske vrste.

Velika težava so tudi odpadki in divja odlagališča. Je tako težko vrečko odpadkov pustiti v avtu in jo nato doma vreči v smeti? Očitno. Divjih odlagališč, ki jih najdejo, ne odstranijo, ampak veliko ljudi še sami prispevajo kakšen odpadek. Se vam to zdi primerno? Meni ne! Veliko predlogov je, kako ohraniti okolje. Ločevanje odpadkov in vse čistilne akcije, pa to še vedno ne pomaga. Po mojem mnenju bi lahko stopili skupaj in vsak mesec opravili vsaj eno čistilno akcijo.

Plastika, divja odlagališča, bencin, fosilna goriva … Je bilo res potrebno zabresti tako daleč, da je naš planet tako močno onesnažen? Pred tem si ne smemo zakrivati oči in si lagati. Saj nekateri že ukrepajo in se držijo pravil, ampak to ni dovolj. Res bi morali stopiti skupaj in poskrbeti za naravo, ločevati odpadke, se namesto z avtom v šolo peljati s kolesom in uporabljati manj plastike.

Torej, stopimo skupaj in očistimo Zemljo!

Tjaša Veber, 7. a

PODNEBNE SPREMEMBE

Podnebne spremembe so v današnjem času pogosta tema razprav in pogovorov. Hkrati pa tudi prikladna tema za nabiranje političnih točk in pridobivanje raznih ″všečkov″ na eni strani in za nepotrebno strašenje ljudi na drugi strani. Moramo se zavedati, da to ni kar neko čenčanje in napovedovanje raznih katastrof vsepovprek. To je realnost, v kateri smo se znašli. Zato je treba razmisliti in ukrepati. Najprej pa moramo okoljske težave sprejeti, potem jih razumeti, na koncu pa še ukrepati. In to takoj!

Zaradi podnebnih sprememb sedaj že precej vidno trpijo nekatere živalske in rastlinske vrste. Izumirajo! Zapletajo se v plastiko! Zastrupljajo se z onesnaženim zrakom! Da vremenskih katastrof niti ne omenjamo.

Pa se dotaknimo plastike, ki je trenutno največji problem. Plastika je material, ki nas duši, in ga želimo izkoreniniti, hkrati pa si življenje brez nje težko predstavljamo. Ironija je, da je bil plastični material izumljen zaradi okoljskih problemov, med drugim zaradi zmanjšanja divjega lova na slonovino. Se da pomagati, jo omejiti ali čisto izključiti iz našega življenja? Popolna izključitev je po mojem mnenju nesmiselna, saj je plastika vendarle zelo uporaben material in je pomemben člen industrije. Njeno uporabo pa je treba omejiti in zagotoviti spodbujanje naložb v nove tehnologije za predelavo in recikliranje. Nekatere države, vključno s Slovenijo, že delajo na tem. Ukinitev plastike za enkratno uporabo, kot so lončki, slamice, pribor za piknik, vrečke … se zdi smiselna in učinkovita. Kljub temu pa plastika na našem planetu še vedno je. Je na smetiščih, v morju, hrani in celo v človeškem telesu. Velik problem so države, ki se soočajo z revščino in okoljsko neozaveščenostjo. Tem državam bi morale pomagati razvite države in okoljski prostovoljci. Ampak, saj veste, da siti lačnega ne razume.

Lahko nam uspe. Če bi se vsak lotil urejanja okolice svojega doma, bi bil to že velik korak. Mene so ločevati odpadke učile že vzgojiteljice v vrtcu. Skupaj smo ločevali in se skozi igro učili in prijetno zabavali. In potem postane to rutina. Ne razumem pa, kako je otrok sposoben ločevati, odrasla oseba pa ne. Kako so lahko tako sebični? Odraslim se mogoče sedaj še zdi vse lepo, a v lepoti sveta ne bodo uživali večno. Ne zavedajo se, da bo, če bo šlo tako naprej, izumrl svet. Zato je potrebno takojšnje in dosledno ločevanje in recikliranje odpadkov. Z uporabo obnovljive embalaže pa za svet naredimo še več.

Torej, država naj začne s spodbujanjem recikliranja in z ustanavljanjem podjetij za predelavo odpadkov.

Prvenstveno pa bi morali zaščititi vodne vire in gozd. Moje mnenje je, da bi bilo dobro zaraščene predele očistiti, zasaditi in poseliti z živalmi. Nekaj podobnega delajo v Afriki. Projekt se imenuje Zelena meja, gre pa za načrtne zasaditve, s katerimi preprečujejo širjenje puščave. Projekt financirajo tudi nekatere evropske države. Tudi sami lahko kaj posadite, pa če tudi v lonce in na balkon. Moj praded je bil strastni čebelar in sadjar. Zasadil je drevesa, katerih plodove uživam tudi jaz. Tudi moj oče je obudil čebelarstvo pri hiši, nov sadovnjak pa bo zasadil letos. Tako bo naša kmetija

spet zaživela. Poslužila se bom reka, da sami zmoremo veliko, skupaj pa zmoremo vse.

Naj se lotim še našega drugega onesnaževalca, nafte. Koliko avtomobilov, tovornjakov, letal, tovornih ladij se pelje vsak dan? Koliko emisij CO2 gre v zrak vsak dan? Ogromno.

Menite, da nas bodo arabski šejki in naftni mogotci izpustili iz svojih mastnih naftnih krempljev? Se boste odpovedali udobju, luksuzu, ki ga imamo s pomočjo nafte? Odgovor na obe vprašanji je ne. Ne bodo se odpovedali svojemu črnemu zlatu in storili bodo vse, kar je mogoče, da nafta ostane na trgu. Po moje bi uporabili celo silo oziroma sprožili vojno. Pa vi? Se boste odpovedali avtu, udobnosti letal? Verjetno tudi ne.

Danes se na veliko propagira alternativna uporaba električnih vozil. Velikokrat pa nam je zamolčana temna stran industrije baterij za električna vozila, s katerimi mislijo rešiti svet onesnaženosti. Pridobivanje kobaltove rude, ki se uporablja pri izdelavi baterij, je izredno umazano in sporno delo pa še otroci delajo v teh rudnikih. Električna vozila so tako začasna in precej draga rešitev. Pozabili pa so na letala in ladje. Sama stavim na znanstvenike, ki mrzlično iščejo druge rešitve za pogonska goriva. Dragi moji, vi pa v šolo pojdite peš ali s kolesom. Strašno je tudi dejstvo, da imamo na pragu Evrope, v Srbiji in Bosni, zaradi okoljske neozaveščenosti najbolj onesnažena mesta, ki se dušijo v smogu.

Na svetu poznamo obnovljive in neobnovljive vire energije. Žal se ljudje bolj poslužujemo neobnovljivih virov. Se vam zdi to logično? Meni prav gotovo ne! Svet je že naredil nekaj v tej smeri, vendar še zdaleč ne dovolj. Sonce, voda in veter so trije mušketirji, ki bodo pomagali rešiti svet. Slovenija ima v tej smeri še veliko neizkoriščenih potencialov.

Dotakniti se moram tudi mladega dekleta, ki je svet prebudilo iz zimskega spanja in ga spravilo v zagon. Ta deklica je naša vzornica Greta Thunberg. Greta se je zavedla resnosti našega položaja. Kako to, da se je resnosti stanja zavedel otrok in ne odrasla oseba? Kako to, da se je proti podnebnim spremembam začel boriti otrok in ne odrasla oseba? Kaj je narobe z našo družbo?

Greto vsekakor podpiram in se z njo strinjam. Mislim, da je iskrena in zelo pogumna. Upala si je narediti prvi korak, se izpostaviti in sprejeti vsemogoče kritike. Upala se je upreti, nam pa je nastavila ogledalo. Greta, nikar ne omagaj in ne odnehaj, vodi nas naprej!

Med gledanjem legendarnega slovenskega filma Kekec sem se vprašala, kaj bi na današnji svet rekel njegov avtor Josip Vandot. V filmu namreč starejši učijo mlajše, kako spoštovati naravo in živali. Danes pa je ravno obratno, saj mladi učimo starejše o spoštovanju narave. Narobe svet!

Ajda Oblak, 7. a

MANCA IN OSKAR V AKCIJI

V šolskem letu 2020 so se osmošolci vrnili v šolo. Najprej so imeli proslavo in izbor razrednika. Po koncu proslave so šli v svoj razred. Tedaj je v učilnico stopila gospodična učiteljica Sonja in s seboj pripeljala novega učenca Oskarja.

Oskarja nihče od otrok ni poznal, zato se ni nihče družil z njim. Čez nekaj časa pa je učiteljica dejala: »Oskar, predstavi se svojim novim sošolcem.«
»Pozdravljeni, jaz sem Oskar, star sem 13 let. Sem izumitelj in rad bi postal znanstvenik,« se je opisal Oskar.
»Hvala, zdaj pa se usedi zraven Mance.«
V razredu so imeli dve uri oddelčne skupnosti oz. pogovora. Tretjo šolsko uro, po malici, pa je učiteljica dejala: »Z jutrišnjim dnem se bo vse popolnoma spremenilo!« Vse učence je zelo zanimalo, kaj se bo spremenilo.
Otroci so vznemirjeni odšli domov. V gruči so hodili po pločniku, zraven igrišč in ograje. Le Oskar je hodil sam in razmišljal, če bo sploh dobil prijatelja. Njegova želja se je uresničila, saj ga je za ramo prijel Nace. Skupaj sta odšla domov in se pogovarjala. Čez čas sta ugotovila, da sta soseda in postala sta prijatelja. Naslednji dan sta odšla skupaj v šolo.

Že po prvi učni uri so izvedeli, kaj je velika sprememba. Ta je bila, da se bodo vsak prvi dan v tednu pogovarjali o vremenu in podnebnih spremembah. Učiteljici Sonji se je utrnila enkratna zamisel, ki jo bo razglasila po tretji uri. Učenci so po tretji uri poslušali učiteljico. »Dragi učenci, vsi vemo, da mi zelo vplivamo na podnebne spremembe, zato boste v naslednjih dneh pripravili seminarsko nalogo o podnebnih spremembah,« je rekla. »V paru bosta Žak in Klara, Nace in Julija ter Oskar in Manca. Veselo na delo.« Otroci so se razsedli in pričeli z delom.
Oskar Manci na prvi pogled ni bil všeč, ko pa ga je bolje spoznala, pa sta postala prijatelja.
Oskar je vprašal Manco: »O čem bo govorila najina naloga?«
Manca mu odvrne: »O podnebnih spremembah!«
Oskar se ji še enkrat predstavi in pove, da ima dve skrivnosti. Tudi Manca ima skrivnost, a mu je ne izda. Oskar reče: »Pojdi danes k meni domov in ti pokažem, kaj sem izumil.« Končno je bilo konec pouka. Oskar, Nace in Manca so odšli proti domu. Nace je odšel domov, ker je imel trening atletike. Manca in Oskar pa sta odšla za Oskarjevo hišo, kjer je imel Oskar svojo garažo za izumljanje. Oskar je pred odprtjem garaže opozoril Manco, da ni ravno pospravljeno in ji povedal zgodbo o svojem očetu. To, da je njegov oče znan znanstvenik, ki je odkril, da jabolko ne pade daleč od drevesa. Končno je Oskar ugotovil, kateri ključ odpre ključavnico garaže. Manca je vsa osupla dejala: »Kaj pa je to?« Oskar ji je vse razložil, za finale pa je odkril pregrinjalo z dveh izumov, časovnega stroja in teleportacijskega krožnika. Oskarja je prešinila misel: »Manca, kaj če bi midva te izume uporabila pri seminarski nalogi?« »Ja, lahko,« mu odvrne Manca. Tudi njo prešine: »Lahko bi odšla v amazonski pragozd in v Afriko in nazaj za 65 milijonov let pa še na Tuvalu ...« To Oskar se z njo strinja, a reče: »Če bi se teleportirala nekam drugam ali v drugi čas, morava obleči te

uniforme.« Dodal je še: »Ta pot bo zelo nevarna.« Čez nekaj časa je tudi Manca Oskarju razkrila svojo skrivnost. Povedala mu je, da ima dar govorjenja z živalmi in da ima doma govorečega kužka Mikija. Dogovorila sta se, da ta vikend odrineta v amazonski pragozd.

Minivali so dnevi in končno je bil petek. V šoli sta se Manca in Oskar pogovarjala o potovanju in sklenila, da bosta o tem povedala samo Nacetu. Sklenila sta, da se bosta dobila v soboto ob 10. uri zjutraj pri Oskarju.

V soboto, ko je ura odbila deset, sta Oskar in Manca oblekla uniformi in vzela nahrbtnika. Nista pa vedela, da se je v Mančin nahrbtnik skril Miki, ki je posledično odšel zraven njiju v akcijo. Počakati sta morala samo še Naceta. Končno je prišel. Oskar mu je razložil vso zgodbo. Dal pa mu je tudi skrivno nalogo. »Če naju čez 2 uri ni nazaj, pritisni tale gumb.« Odrinila sta na nevarno pot.

Najprej gresta v amazonski pragozd, kjer ugotovita:

Amazonski pragozd, vitalen za delovanje ekosistema, nezadržno izginja zaradi sečnje dreves in najverjetneje podtaknjenih požarov.

Največje pogozdeno območje na svetu, amazonski pragozd, nezadržno gori in se krči. "Najhujši požari deževnega gozda v zgodovini". Pozabiti ne gre niti, da se v Amazoniji razprostira največji deževni gozd na svetu, pri čemer ga je 60 odstotkov v Braziliji. Deževni gozd imenujejo tudi pljuča Zemlje in je izjemno pomemben pri blažitvi podnebnih sprememb - absorbira namreč velike količine ogljikovega dioksida.

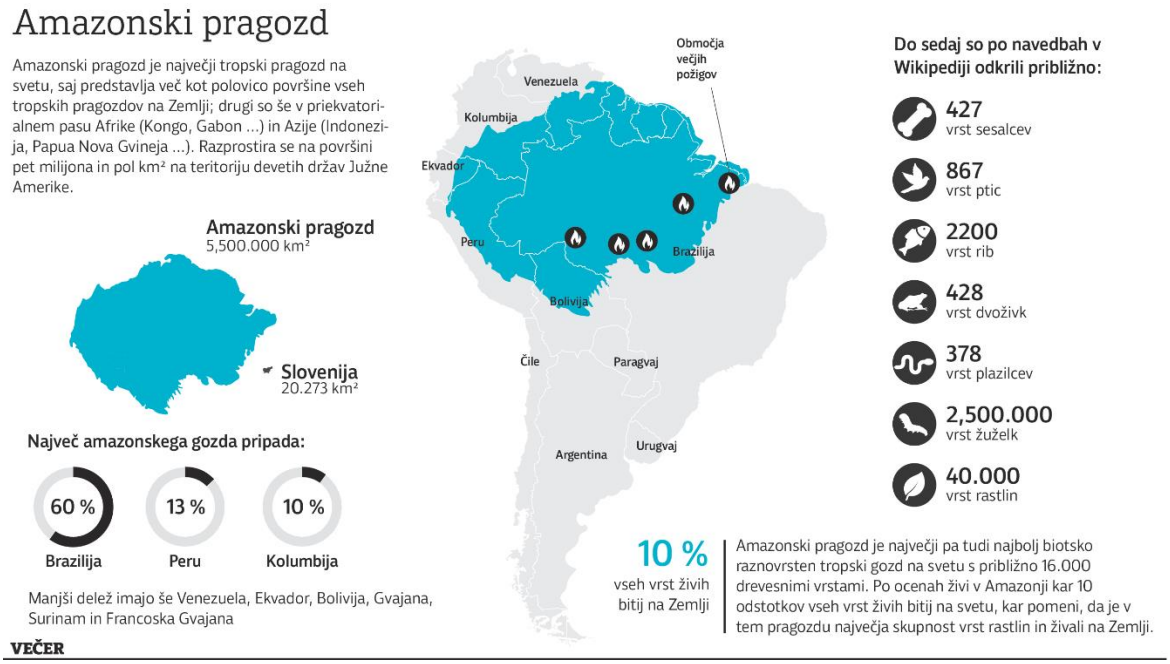

Potem gresta v Afriko, kje Manca za pomoč pri orientaciji vpraša žirafo Hano, ki ji pove tele zanimive podatke:

Čeprav so bile podnebne spremembe v Afriki skozi geološko zgodovino izključno posledica naravnega kolebanja, pripisuje dandanes večina klimatologov del najnovejših sprememb človekovemu vplivu. Spreminjanje podnebja postavlja afriško celino pred nove izzive, pri čemer se že sedaj le stežka in mnogokrat neuspešno

spopada s številnimi okoljskimi, socialnimi in gospodarskimi preprekami. Z afriškega zornega kota so okoliščine še toliko bolj nepravične, saj je prav ta celina zgodovinsko najmanj prispevala k zaostrovanju podnebnih sprememb, hkrati pa je najbolj ranljiva za njihove posledice.

Nato gresta na Tuvalu in izvesta: Otočje Tuvalu je zelo občutljivo na podnebne spremembe. Otoki so zelo nizki, njihova zgradba je odvisna od rasti koral, imajo plitvo in nestalno podtalnico, visoko gostoto prebivalstva in na ribištvo vezano gospodarstvo. Prilagoditvena sposobnost na podnebne spremembe je na splošna majhna, ker je na voljo zelo malo ozemlja, osebni in narodni dohodek sta nizka in možnosti za tehnološki razvoj in posodabljanje infrastrukture so omejene. Podnebne spremembe v skrajnem primeru lahko prisilijo ljudi k izseljevanju. Površje je uravnano in se dviga največ pet metrov nad morjem, večina kopnega ne presega višine dveh metrov. Zaradi posebnega geografskega položaja, naj bi že v tem stoletju potonil v celoti. Skratka Tuvalu je v skupini držav, ranljivih na podnebne spremembe, v svetovnem vrhu.

Manca in Oskar sama ne moreta spremeniti ničesar, zato si tudi vi, bralci, prizadevajte za ohranitev naravnega okolja.

Zdaj pa Manca in Oskar raziščeta svet še 65 milijonov let nazaj in ugotovita:

Nespremenljiva značilnost podnebja je njegovo spreminjanje. Hitrost tega spreminjanja je bila v zadnjem stoletju izjemna. V zgodovini Zemlje poznamo le nekaj podobnih primerov, vse z drastičnimi posledicami za okolje. Znan tak primer je izumrtje dinozavrov ob hitri spremembi podnebja pred 65 milijoni let.

Po dveh urah potovanja sta prišla nazaj domov. Tam ju je pričakal Nace. Naslednji dan sta v razredu predstavila nalogo in za to dobila odlično oceno. Tako pa se njuna akcija tudi konča.

Vedno pa si zapomni, da je svet le eden in ga moramo vsi paziti, da ga ne uničimo.

Hana Semprimožnik, 7. b

KAJ SE ZGODI, ČE GREŠ ZEMLJI NA ŽIVCE

Bum! Pok! Tresk! Zgodil se je veliki pok. Vroči delci prahu so se razpršili na vse strani. Počasi so se začeli združevati. Najprej po 2 in 2, potem 4 in 4, čez nekaj časa 1000 in 1000 skupaj. Počasi so se oblikovale velike goreče kamnite krogle. V sicer ne največjo gorečo kamnito kroglo je trčil komet in začela se je ohlajati. Tako je nastala Zemlja in tu se prične naša zgodba.

Zemlja se je ohladila. Po njej se je že pretakala voda. Kjer je voda, je tudi življenje. Po njej so lezle male bakterije. Zemlja je bila še mlada. Ni razumela, zakaj mora ona krožiti okoli Sonca in ne Sonce okoli nje, zakaj mora krožiti in ne kvadratirati, zakaj to

moti le njo, zakaj je tako počasna in ne hitra kot Merkur, zakaj je Venera »lepša« od nje, zakaj je le na njej voda in življenje (to ji je bilo sicer zelo všeč), zakaj je Mars rdeč, zakaj, zakaj, zakaj … Drugi planeti so bili do nje potrpežljivi, saj so vedeli, da jo bo enkrat že minilo. Komaj so jo brzdali, da je ostala v orbiti. Izmišljevali so si najrazličnejše zgodbe: kako je nekoč nek planet *»Zenlja«* to storila in se ni nikoli več vrnila v domačo galaksijo. Včasih jim je verjela, včasih ne, a je vseeno pridno krožila okoli Sonca. Ker je bila 3. po vrsti od Sonca, je vedno tarnala, da ji je vroče. Ostali planeti so se domislili nenavadne ideje. Ko Sonce ni gledalo, se je Neptun pritihotapil do Zemlje, zajel sapo in pihnil vanjo z vso močjo. Zemlji je postalo hladno, kaj hladno, ledeno. Na Zemlji je zavladala ledena doba. Slabost te ledene dobe je bila le ta, da so zaradi mrazu pomrle vse bakterije. Zemlja je bila žalostna, a je vedela, da bo nekoč bolje. Tako je nekaj tisočletij bilo v redu, potem pa nekoč…Aaaačččiiiiiihhh! In Hhhrrrkkk! Kaj je bilo to! Zemlja se je prehladila. Kaj pa zdaj?! Planeti nimajo robčkov. Zemlja bi morala počivati, a mora krožiti okoli Sonca. Nato pa se je Mars domislil, da ji bo dal svojo jakno, Venera ji je dala svoj šal, Merkur ji je dal kapo … Na koncu so se Zemlji videle le oči. V nekaj obratih je bila že zdrava.

Zemlji se je življenje začelo vrteti na bolje. Ker ni bilo več tako mrzlo, so na površje prilezle najtrdoživejše bakterije, ki jim je uspelo preživeti. Najprej jih je bilo le kakšnih 5, a so se začele razmnoževati. Iz 5 jih je nastalo 10, iz 10 jih je nastalo 20 in tako naprej … kar naenkrat jih je bilo toliko, da je zmanjkalo prostora, zato so se začele združevati. Nastala so prva večcelična bitja. Zemlja je bila zelo ponosna na to, da se življenje na njej tako dobro razvija. Zemlja je odraščala. Ko je prišla v obdobje, ki mu mi pravimo puberteta, se je na njej pojavila prva celina (kot mozolji, le da za stalno, dobijo jo le planeti z vodo). Organizmi so to izkoristili in se iz vode preselili na kopno. Postajali so veliki, večji in celo največji. Postali so pravi dinozavri (dobesedno). To je bilo Zemlji všeč. Venera je bila najlepša, Merkur najhitrejši, Jupiter največji, Saturn je imel največ obročev, Neptun je bil najmodrejši, Uran najhladnejši, Pluton najmanjši, Mars najbolj rdeč, Zemlja pa je imela največje prebivalce. A to je kmalu postala težava. Če je nekdo velik, je tudi težek. Kadar so se dinozavri prestavili z ene strani Zemlje na drugo, je Zemlja dobila bolečine na površju (podobno bolečinam v trebuhu). Vsakič so postajale te bolečine hujše. Planeti so videli njeno stisko. Hoteli so ji pomagati, pa niso vedeli kako. Pluton pa se je domislil briljantne ideje. V njihovo galaksijo je prišel meteorski dež. To je nekakšen pohod različnih meteorjev iz galaksije v galaksijo. Enega od njih je prosil, naj zadane Zemljo. Večino meteoritom se je Zemlja smilila in tega niso želeli storiti. Le Kaidun (ime meteorita) se je odločil, da ji bo pomagal. Kaidun je vzel zalet in z vso silo trčil v Zemljo. Vsa Zemlja se je stresla. Sledil je cunami, ki je zalil skoraj vso celino. Za cunamijem je izbruhnil še vulkan. Na zemlji ni bilo več žive duše. Zemlja je bila po eni strani zelo vesela, saj je nič več ni bolelo, po drugi pa je bila spet na začetku. Med približno sedmo ledeno dobo je Zemlja spet, končno, začutila, da jo črviči na površju. Življenje na Zemlji se je spet začelo.

Ker je bila na Zemlji še vedno ledena doba, so vse živali na njej dobile debel kožuh. Iz ene celine se je razvilo več celin. V tisti blizu ekvatorja se je razvila prav posebna vrsta opice oz. bitja. Zaradi preživetja se je bilo prisiljeno dvigniti na dve nogi in shoditi. Sprva je bilo zelo sključeno, nato pa je postajalo vse bolj vzravnano. Tudi možgani so se začeli razvijali, postajali so večji in večji. Odkrilo je, da lahko samo proizvede stvar, ki jo je do zdaj proizvajala le narava oz. Zemlja: ogenj. To je bilo Zemlji zelo všeč, saj ji ni bilo treba več zanetiti toliko požarov, to so namesto nje naredili ljudje. Le-ti so si začeli postavljali vedno večja prebivališča. Razmnoževali so se in poselili vse celine. Postajali so naprednejši. Odkrili so nekaj kovin v zemlji in jih uporabili tako, da so presenetili vse, celo Zemljo. Zemlja, ki jih je vseskozi spremljala, je bila nanje zelo ponosna. A čez dolga leta se je Zemlji zazdelo, da so ljudje postali zelo egoistični. Vse, kar so počeli, so počeli le v svojo korist, čeprav so škodili vsemu okoli sebe, npr. ko so postavili tovarne. Živalim so uničili življenjski prostor pa še zrak so onesnaževali. Samo za to, da so se lahko oblekli v roza majico. To ji je šlo že pošteno na živce, a ji ni bilo prehudo. Dokler se ni nekoč vse spremenilo.

Bil je čisto navaden krog okoli osi. Zemlja je ljudi prenašala že kakšnih 60—70 milijonov let (oz. krogov okoli Sonca). Zemlji je postalo vroče. Jedro (pri nas glava) jo je bolela. Ostali planeti so videli, kako slabo je bilo z njo. Neptun, najmodrejši med njimi, je ugotovil, da ima Zemlja vročino, ker je v njenem ozonu (pri planetih kot imunski sistem) nastala luknja. Za to so bili krivi ljudje. To je bila za Zemljo kaplja čez rob. Odločila se je, da se mora znebiti ljudi, enkrat za vselej. Edina težava je bila v tem, da ni vedela kako. Če je zanetila požar (Avstralija), so ga nekako pogasili. Če je nad njih spustila kakšen virus (korona), so razvili zdravilo. Celo drugi planeti ji niso znali pomagati. Imeli so sicer ideje, a so bile neizvedljive. Merkur je predlagal, da bi jo še enkrat zadel kakšen meteorit, a še par svetlobnih let ne bo prišel noben. Saturn je predlagal, da bi na Zemlji spet zavladala ledena doba, a bi se spet prehladila, pa še najbrž bi najmočnejši preživeli in bi se jih potem težje znebila. Po tehtnem premisleku se je Jupiter spomnil, da če bi ljudje »odkrili« nov planet z vodo, bi se najbrž preselili. Ta ideja je bila Zemlji še najbolj všeč. A najbližji planet, ki bi lahko mogoče imel vodo, je bil oddaljen več kot 100.000 svetlobnih let. Preden bi sploh izvedel za to idejo, bi Zemlja že propadla. Pluton pa se je spomnil, da če bi se Zemlja močno, res močno stresla, bi ljudje popadali skozi ozonsko luknjo. Spodaj bi jih posrkale kapsule, s katerimi bi se odpeljali po mlečni cesti nekam drugam. Rečeno storjeno. Zemlja je storila, kakor ji je naročil Pluton. Uran in Venera sta med tem pripravila kapsule in takoj ko so ljudje začeli padati, sta kapsule pognala po Mlečni cesti. Nihče od ljudi se ni več vrnil. Prve dni jih je malo pogrešala, a se je navadila na življenje brez ljudi.

Zdaj Zemlja srečna kroži okoli Sonca, pričakuje nova živa bitja in upa, da ne bodo tako nadležna, kot so bila prejšnja.

Gotovo razmišljaš, da je to le izmišljena zgodbica. Sicer je res, ampak nikoli ne veš, kdaj se bo kaj takega RES zgodilo, zato bodi prijazen do naše ljube Zemlje, se

odpovej kakšni roza majici, vozi se s kolesom … Če želiš živeti na Zemlji, jo spoštuj in ji ne škoduj.

Lina Ujčič Vrhovnik, 7. a

PRIHODNOSTI TATOVI

Moderna tehnologija zaznamuje življenje, ki ga živimo.
Ljudje se trudimo, uničujemo in trpimo.
Kaj pa prihodnja generacija?
Naša dejanja so njihovega življenja degradacija.

Uničujemo naravo, sekamo gozdove,
vsak dan gradimo nove hiše in mostove.
Izboljševanje sedanjosti ni zločin,
vendar, kaj se zgodi, če nam zmanjka dobrin?

Živali umirajo, rušimo jim domove.
Nihče več ne pomisli na kulturno dediščino in gozdove.
Zastrupljamo vodo, ki jo pijemo, in zrak, ki ga dihamo.
Naša življenja in mi ves čas na nitki nihamo.

Koralni greben izginja, ozonska luknja se povečuje,
mi pa le trošimo čas, ki nam ga primanjkuje.
Sodelujemo v protestih in širimo ideje,
zamisli in dejanja, ki bi lahko prišla prav kasneje.

»Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade«, pravi pregovor.
V teh besedah bi morali iskati odgovor!
Kajti Zemlja kmalu naših napak dopustila več ne bo,
izginili bomo mi, živali in z njimi vsako drevo.

In tako se bo Zemlja vrnila nazaj v stari čas.
Ponovna reinkarnacija je le še en dokaz,
da narava zmeraj premaga človeštvo,
vsako vojsko, civilizacijo in kraljestvo.

Patricija Podvratnik, 8. a

Fotografi na delu …

Skriti kotički naše šole
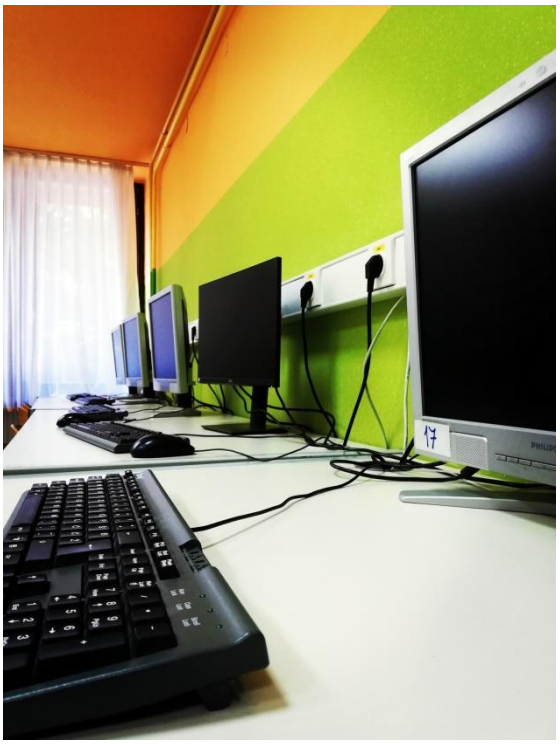
Jih najdeš?